Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciurĭ:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneocr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. seu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 209. Brașov, Joi, 21 Septemvre (3 Octomvre) 1895.

Inaugurarea
podului de peste Dunăre.

(Raport special.)

Bucurescĭ, 17 (29) Septemvre.

Momentele, ce au urmat ceremoniei așeḑării în stêlp a documentului de vecĭnică amintire, au fost cele mai însemnate și înălțătóre ale serbării săvêrșite la pod.

Trebuia sě se dea o probă înaintea Suveranilor, a principilor, a mai marilor țĕrii, a óspeților streinĭ și indigenĭ și a întregului popor întrunit la acéstă festivitate, că giganticul pod este de-o construcțiă atât de solidă, încât póte sě resiste și celei mai grele încercărĭ. De aceea s'a prevĕḑut în program trecerea a două trenurĭ de încercare, unul compus numai din 15 locomotive, apoi un tren de persóne obicĭnuit, care sě traverseze podul cu o iuțélă de 100 kilometri pe óră.

Pe înălțimea de pe malul stâng al Dunării erau ridicate tribune frumos decorate cu verdéță și în colorile naționale, din vêrful cărora fâlfâiau drapele tricolore. In mijloc era loja regală, la drépta și la stânga lojele pentru invitațĭ. De aicĭ puteai privi peste întreg podul și peste tótă linia cea nouă până la Fetescĭ cu tóte construcțiile ei de artă.

Priveliscea era încântătóre. Jos Dunărea cu numĕrósele vase marĭ și micĭ, ce pluteau pe ea, la drépta podul frumos și impunĕtor, care lucind în raḑele aurii ale sórelui, părea mai mult a fi de zahar, decât de oțĕl și de pétră făcut, ér înainte câmpia întinsă a Bălții.

In timpul cât au așteptat sosirea trenurilor de încercare, asistenții nu se mai puteau sătura privind la podul cel ce, cu tótă colosala lui supra-structură de oțĕl, ce este așeḑată pe cei cincĭ stêlpĭ (pile) marĭ de pétră, dintre carĭ patru sunt în apă, se înfățișéză ca o clădire elegantă, sveltă, cu forme și linii estetice și din depărtare pare mult mai ușor și îngust de cum este în adevĕr. Observ, că prin mijlocul podului trece numai o singură liniă ferată, ér la drépta și la stânga ei este câte un trotoar de lemn de vr'o 70 centimetri lățime pentru pietonĭ (pedestri). Astfel podul, nefiind prea lat, se presentă mai svelt și în conturĭ mai frumóse.

*

Ceea ce face caracteristica principală a podului de peste Dunăre, prin care se presentă ca cel mai însemnat pod de drum de fer pe continentul européu (în Scoția podul Firth of Forth îl întrece) — pe lângă împrejurarea, că curentele răpitóre ale apelor Dunării și vênturile tarĭ fac ca construcția sě fiă deosebit de bine calculată în tăria ei de resistență, — nu este atât lungimea, cât mai mult înălțimea lui, căcĭ a trebuit sě se păstreze pentru trecerea vaselor dunărene pe sub pod o înălțime liberă de 90 metri, socotită dela suprafața apelor celor mai marĭ. Mai departe vine greutatea fondării picióTelor de pétră, care a trebuit sě se facă pe nisip din causă, că tĕrêmul albiei rîului până la o adâncime forte mare este compus numai din nisip. De aceea picióTele podului sunt zidite până la 30 de metri adâncime sub apele cele mai scăḑute.

Picióréle podului de aceea sunt așa de adânc zidite în tĕrêmul nisipos dela fundul apei, pentru-că, în adâncimea, în care se află basa lor, nu mai este pericul, ca apa sě spele nisipul și sě le amenințe. In fine oferiră o grea problemă a construcțiunei și distanțele cele marĭ dintre pile (stêlpĭ). Distanța dintre stêlpii din mijloc este de 190 metri, ér dintre stêlpii laterali de 140 metri.

Dunărea la Cernavoda, mĕsurată în timpul când apele sunt mijlocii, este de 620 metri lărgime, ér podul peste ea are o lungime de 750 metri și este prelungit pe malul stâng băltos c'un viaduct de 913 metri, așa că podul cu viaductul laolaltă are o lungime de 1663 metri.

Linia ferată din nou construită, pe-o întindere de 19 kilometri dela Fetescĭ la Cernavoda, cuprinde în total două podurĭ și viaducte în lungime de 4 kilometri. Mai întâiu dela Fetescĭ vine podul peste rîul Borcea. El este 420 metri de lung, ér viaductele lui laolaltă au o lungime de 563 metri; podul cu viaductele are dér o lungime de 983 metri, suprastructura lor este din oțĕl móle, așeḑată pe picióre de zidăriă, cu-o înălțime de vre-o 15 metri dela suprafața apelor. Picióréle podului se adâncesc în albia rîului până aprópe la 30 de metri. După podul Borcea vine viaductul din mijlocul Bălții de 1445 metri lungime și în fine podul gigantic peste Dunăre.

*

Tóte aceste lucrărĭ mărețe ale artei inginerescĭ le aveau înaintea ochilor privitorii, ce se aflau în tribunele festive, unde așteptau cu nerăbdare sosirea trenurilor de încercare. De-odată se auḑi un murmur în public. Trenul de 15 locomotive trecuse podul Borcea și se apropia cu mare repeḑiciune de Dunăre. Tot mai încordate erau privirile, când după o pausă nu prea lungă s'auḑiră strigăte vesele, că trenul a intrat în viaductul marelui pod. El venea cu-o iuțélă de 80 kilometri pe óră. Șuerăturile puternice ale locomotivelor, împodobite cu ghirlande de florĭ și cu stégurĭ tricolore, șuerăturĭ, carĭ păreau că emuléză unele cu altele, se amestecară, când trenul a intrat pe capul podului cel mare, cu bubuitul tunurilor, cu imnurile musicelor militare, cu sunetele varii și ciudate ale sirenelor mulțimei de vapóre, și de vaporașe din portul dela Cernavoda și de pe Dunăre, carĭ făceau un vuet asurḑitor și cu uralele însuflețite ale imensei poporațiunĭ, de pe ambele malurĭ ale Dunării.

Cine ar fi putut rĕmâné nemișcat la acest spectacul impuitor, care anunta tuturor, că măréța lucrare menită a da un nou și mai puternic avênt progresului economic al țĕrii, a reușit pe deplin. In ochii multora se vedeau lacrimĭ de bucuriă. Insuflețirea era mare, uralele și aplausele nu mai încetau.

Scurt timp după trecerea locomotivelor, trecu primul tren de persóne (trenul cu care veniseră Majestățile Lor dela Sinaia) peste pod cu-o iuțélă estraordinară și fu salutat în același mod.

Momentele aceste de încercare a resistenței podului vor rĕmâné neșterse în memoria fiă-căruia dintre cei ce au fost de față la inaugurare.

Terminându-se acest punct din program, Regele, Regina, părechia princiară moștenitóre și înalții óspețĭ princiarĭ, miniștrii etc., merseră dela tribune la trenul regal, ce se afla acum pe malul drept, și urcându-se în el, traversară podul și se întórseră érășĭ între bubuitul tunurilor și uralele poporațiunei. Prin acésta s'a marcat tot-odată darea în circulațiă a podului.

Mai este de însemnat, că în tribuna regală, despre care am făcut amintire mai sus, M. S. Regele a împărțit medalia „Serviciul credincios" lucrătorilor celor mai meritațĭ ai podului. Inginerilor podului, precum scim, li-a conferit deosebit decorațiunĭ.

Pe la órele 4 Majestățile lor cu principii și principesele sosiră la pavilionul cel mare, anume construit cu acest prilegiu, unde erau așteptațĭ în sala de recepțiune de toțĭ invitații. Se retraseră cât-va timp în apartamentele reservate familiei regale și apoi intrară în sala banchetului, ocupând fruntea mesei celei lungĭ din drépta, lângă care erau așeḑate vertical cele nouĕ mese, la carĭ luară loc cei 400 de invitațĭ. Masa a șésea era reservată pentru representanții pressei. La masa din frunte, unde presida la mijloc M. S. Regele, la drépta, în depărtare de 8 tacâmurĭ, M. S. Regina, și la stânga, în aceeașĭ depărtare, principesa moștenitóre Maria, erau prinții streinĭ, Metropolitul-Primat, miniștrii, membrii corpului diplomatic etc. In fața Regelui a ocupat loc ministrul lucrărilor publice Olănescu, în fața Reginei directorul căilor ferate, d-l Duca, ér în fața principesei Maria d-l Saligny.

La masă, care a fost în mod princiar împodobită și care a fost servită de cele mai renumite restaurante din Bucurescĭ, Capșa și Continental, li-s'a făcut invitaților una din cele mai frumóse surprise. Fiă-care a aflat lângă talerul sĕu o fotografiă forte bine reușită a podului și o medaliă comemorativă, artistic lucrată în bronz, avênd pe-o parte efigia M. S. Regelui, ér pe revers bĕtrânul Istru, privind cu ochĭ speriațĭ din marginea Dunării la podul măreț. De desupt e gravată marca României, ér de-asupra două Naiade țin o panglică cu inscripția „Podul Regele Carol I".

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Lupta contra burlacilor.

In tóte timpurile au esistat burlacĭ, adecă bărbațĭ neînsurațĭ. Terminul, dela care un bărbat purta mai înainte numirea de „burlac", diferea în diverse ținuturĭ. Astfel în *Saxonia* era privit ca burlac bărbatul în etate de 50 anĭ, 3 lunĭ și 3 ḑile, în *Odenwalde* și în *Roma* deja cel ce era de 25 anĭ, și așa mai departe.

In *țĕrile germane* esista mai de mult o lege, ce dispunea ca „toțĭ aceia, carĭ, în contra întocmirei și poruncei dumneḑeiescĭ, desprețuesc statul căsĕtoriei, sĕ fiă pedepsițĭ cu aceea, ca după ce vor ajunge etatea de burlac, adecă de 40 anĭ, sĕ nu pótă dispune prin testament asupra averei lor". Tot, ce posedau aceștia, afară de bunurile familiare, se confisca din partea statului.

Ligislatorii timpurilor trecute și mai ales cei din secolul XVI erau forte strictĭ în acéstă privință. Unele popóre, ca *Cerchezii, Indienii* etc., ba chiar și *Românii*, privesc pe fiă-care necăsĕtorit ca pe un membru dăunăcios al societății, și nu cruță cu judecata lor nicĭ chiar pe vĕduve și pe fete, carĭ, când trec peste 30 anĭ, încă nu sunt căsĕtorite.

Legĭ îndreptate contra burlacilor esistau în multe state, dér nicĭ una n'a fost atât de aspră, ca legea, care fu promulgată pe timpul lui *Ludovic XIV* în *Canada*, aparținĕtóre de Francia. In acéstă lege se dispunea, ca toțĭ burlacii, carĭ nu se vor căsĕtori până la un anumit termin, sĕ fiă oprițĭ dela vênat, pescuit și dela comerciu, scurt, se purta o luptă contra lor, de care ei nu puteau scăpa altmintrelea, decât numai prin căsĕtorie séu emigrare.

In statul *Oregon* din America nordică le merge, chiar și astăḑĭ, rĕu burlacilor. Acolo adecă domnesce un prejudițiu, potențat până la ură, atât de mare în contra burlacilor, încât li-se denégă tótă îndreptățirea la esistență, și dintre imigrații burlacĭ sunt suferițĭ numai aceia, carĭ îndată după sosire, înainte de tóte, îșĭ caută o miresă între fetele ținutului, și numai după aceea îșĭ caută și pământ. Nenorocitului, care trece granița statului fără gândurĭ de însurătóre, îi este îngreunată prin tóte mijlócele posibile așeḑarea, 'i se ruinéză în timp de nópte stabilimentele și i-se nimicesc câmpurile și locurile lucrate cu mare trudă. Cu tóte acestea s'au așeḑat în *Deadwood Kreek* în ultimii doi anĭ 17 burlacĭ, carĭ au încheiat o alianță ofensivă și defensivă, pentru de a-șĭ apĕra pielea dinaintea persecuțiunilor, ce le erau puse în vedere. In urma acésta femeile din Oregon, carĭ iau parte însemnată la crearea legilor locale, au formulat următorul proiect de lege: „Fiă-care bărbat neînsurat are sĕ-șĭ ia în ținutul nostru, în timp de trei anĭ după așeḑarea lui aci, o femeiă. Acei burlacĭ, carĭ la espirarea terminului fixat încă nu vor fi logodițĭ, vor fi scoșĭ prin poliția civilă afară din coloniă, și în cas de opunere vor fi — ștrangulațĭ". Și proiectul acesta în fapt se făcu lege! Tóte protestele burlacilor fură zadarnice, representanții legislațiunei statului nicĭ nu rĕspunseră la ele. Ast-fel, sciind burlacii, că cu bărbații și mai ales cu femeile din Oregon nu e de glumit, dintre 17, cățĭ încheiaseră alianța, cincĭ îșĭ vêndură posesiunile și plecară mai departe în lume, ḑece se căsĕtoriră în scurt timp, unul de present e logodit, și unul a fost dat de poliția peste granițe, de-óre-ce ii espiră terminul fixat, fără ca el sé-șĭ fi ales o viitóre soțiă.

In vechea *Roma*, cam pe la sfîrșitul republicei, începu a-se lăți forte tare numĕrul burlacilor, carĭ aveau frică și gróză nespusă de jertfele și greutățile vieții căsĕtorite.

Trebuiră sĕ se creeze legĭ contra burlacilor, precum a fost „*Lex Papia-Popăa*" și sĕ li-se impună dărĭ. Legea papiană fu promulgată în a. 9 d. Chr. și dispunea, ca fiă-care tînĕr în etate de 25 anĭ și fiă-care fată în etate de 20 anĭ, carĭ în vêrsta acésta încă nu erau căsĕtorițĭ, sĕ fiă restrînșĭ în dreptul lor de moștenire. Acest drept apoi îl perdeau cu totul, décă nicĭ în etate de 50 de anĭ nu erau căsĕtorițĭ. Dealtmintrelea amintita lege eschidea pe burlacĭ dela tóte posturile și oficiile de onóre, și le detrăgea din nimbul, ce póte îl aveau în opiniunea publică și prin aceea, că le destina cele mai rele locurĭ în teatru.

Grecii n'au mers atât de departe, însĕ d. e. la serbările de cununiă ale *Atenienilor* nicĭ-odată nu lipsea cântărețul, care

Peste 400 de persóne au luat parte la acest banchet strălucit regal, care a fost fórte animat. Când s'a servit şampania, d. ministru al lucrărilor publice Olănescu a rostit cel dintâiu toast, pe care l'au ascultat toţi asistenţii stând în picióre, asemenea şi toastul d-lui director al căilor ferate române Duca, căruia i a urmat imediat rěspunsul M Sale Regelui.

Discursurile aceste vě sunt deja cunoscute. Ele marchéză viu însemnătatea cea mare a actului inaugurării podului, ca şi care nu s'a mai vědut peste Dunărea de jos din vremile împěratului Traian. Cu deosebire discursul Majestăţii Sale este plin de avênt adevěrat patriotic şi naţional. Regele a vorbit însufleţit, cu glas puternic, plin de energiă. La pasagiele, unde a dis că „vrednic este poporul român de frumósa sa chiămare la gurile Dunării şi pe pragul Orientului“, apoi acolo, unde amintind podul lui Traian, a urat trăinicià podului al doilea stabilit după mii de anĭ prin jertfe, lupte şi muncă statornică, aplause frenetice au salutat cuvintele Majestăţii Sale, ér la fine, când a dis, că „nimenĭ nu mai póte opri avêntul României în drumul mărirei şi al propăşirii“, o furtună de aplause, ce nu mai voiau sě înceteze, făcea sě se sguduie pavilionul festiv.

La órele 6 banchetul s'a terminat Majestăţile Lor şi Alteţele Lor regale cu óspeţii princiarĭ se coborîră la debarcader şi s'au îmbarcat în vaporul „Orient“, de unde au privit apoi iluminaţia şi focurile de artificii pregătite pe vapóre carĭ erau în port ca la vre-o 30. Aspectul era încântător.

*

Intre órele 4 şi 6 s'a dat şi poporului dobrogean o masă mare întinsă pe câmp sub cerul liber. Aicĭ mii de ómenĭ au fost ospětaţĭ cu carne de berbece şi de viţel friptă în frigare şi cu pâne şi vin. Bucătarii erau mai tot Tătarĭ din satele învecinate. Portul bulgăresc şi turcesc al locuitorilor dobrogenĭ contrasta mult cu puţinele costume românescĭ, ce sě vedeau printre ei.

Poporul era însufleţit şi desvolta un apetit mare. Mulţĭ se plângeau însě, că Tătarii le-au ars carnea, orĭ le-au dat'o mai mult crudă decât friptă. Cu tóte aceste veselia era mare şi vinul cel bun împăca pe toţĭ.

*

Din invitaţĭ o parte s'au reîntors în aceeaşĭ di la Bucurescĭ, cealaltă parte au plecat cu trenurile de séră şi de diminéţă la Constanţa spre a asista la festivităţile de acolo.

Astfel se termină memorabila serbare a inaugurării podului „Regele Carol I“.

Despre cele ce au mai urmat la ţěrmul Mării Negre precum şi despre gentila şi amicabila primire, ce au întêmpinat'o în deosebĭ representanţii pressei din afară atât la plecare, cât şi la întórcere, vě voiu vorbi într'o scrisóre ulterióră.

Discursul d-lui Duca.

Ětă şi textul discursului ţinut de d-l Duca, directorul căilor ferate române, la banchetul regal din Cernavoda:

Sire,

Inginerii Vě mulţămesc, că aţĭ binevoit, prin presenţa Vóstră şi a Augustei Vóstre Familii, sě faceţĭ şi mai strălucită serbarea de adĭ.

Inaugurarea liniei Fetescĭ-Cernavoda, menită sě prelungéscă căile nóstre de comunicaţie până la mare, este o serbare a naţiunei; ea va însemna una din marile date în istoria propăşirei economice a ţěrei; dér ea este în acelaşĭ timp şi consfinţirea unei opere mărețe, sěvêrşită de ingineri românĭ.

Când, în 1890, Majestatea Vóstră a pus întâia piétra a podului peste Dunăre, care cu drept cuvênt numěră între lucrările cele mai de căpetenia datorite artei ingineruluí, Ea a voit sě dea o nouě dovadă de solicitudinea Sa pentru lucrările folositóre ţěrei, şi sě îmbărbăteze pe aceia, carĭ timp de 5 anĭ aveau sě consacreze tótă inteligenţa, totă munca lor, la sěvêrşirea acestei opere uriaşe.

Astădĭ, când isbânda a încununat silinţele lor neobosite, sě'mĭ fiă îngăduit a aduce un meritat tribuit de laude d-lui Saligny, autorul proiectelor şi directorul lucrărilor, inginerilor carĭ au fost colaboratorii sěi devotaţĭ, marilor societăţĭ Fives-Lille, Cockerill, Gärtner-Creuzot, şi tuturor intreprindětorilor, carĭ n'au cruţat nimic pentru a duce la bun sfîrşit o operă plină de greutăţĭ.

Sire, ţéra se póte făli cu aceste lucrărĭ, carĭ dovedesc progresele făcute de corpul inginerilor în anii bine-cuvêntaţĭ ai Domniei Majestăţei Vóstre. Liniile nostre ferate, marile căi naţionale, carĭ duc la graniţele ţěrei, lucrările idraulice, docurile dela Brăila şi dela Galaţĭ, sunt atâtea dovedĭ de muncă roditóre a acestui corp. Şi décă ţinem în sémă, că două treimĭ din inginerii, carĭ au luat parte la esecutarea lucrărilor, al căror sfîrşit îl sěrbătorim astădĭ, sunt eşiţĭ din scóla nóstră de podurĭ şi şosele, o legitimă mândriă trebue sě simţim.

In 1866 abia 21 inginerĭ românĭ erau în serviciul Statului; astădĭ ei sunt legiune şi alcătuesc o-a doua armată, tot atât de nemărginit devotată Majestăţei Vóstre şi ţěrei, ca şi aceea in capul căreia aţĭ cucerit, Sire, neatârnarea României. Acéstă armată a progresului, care la vreme de nevoie va fi alăturĭ cu cea-altă pentru a apěra Tronul şi Patria, are şi dênsa, în luptele sale pacĭnice, morţii şi răniţii sěi; acestor victime ale datoriei, pe carĭ poeţii nu le slăvesc, noi cel puţin le datorăm o duiósă amintire.

Sire,

Aţĭ trecut Dunărea ca sě duceţĭ oştirea la victorie; astădĭ treceţĭ ér Dunărea ca sě sěrbătoriţĭ o altă victorie, aceea a muncei în potriva elementelor.

In adevěr, câte greutăţĭ erau de învins:

O tăiătură de 500.000 metri cubicĭ, 1.000 m. de podurĭ şi de viaducte peste Borcea, 2.000.000 metri cubicĭ de rambleurĭ, apăraţĭ în contra apelor prin 200.000 metri pătraţĭ de pereurĭ zidite, un viaduct de un kilometru şi jumětate în mijlocul bălţei, altul de 900 metri, şi tóte aceste lucrărĭ pentru a ajunge la ultimul şi cel mai mare obstacol, Dunărea.

In zadar bětrânul fluviu a căutat sě apere cu furie liniştea sa seculară, turburată cu atâta îndrăsnélă, deslănţuindu-şĭ valurile şi înecând întréga câmpie, dela malul Dunărei până la malul Borcei; lupta a fost crâncenă, dér el a fost învins.

Fundaţiunile podului sunt coborîte la 30 m. sub nivelul apelor micĭ; pare că el a înfipt cu dragoste răděcinĭ adêncĭ în fundul rîului, ca nicĭ valurile, nicĭ sloiurile, nicĭ furtunile sě nu 'l sdruncine; stăpân sě rěmână pe ţěrmurile Dunărei, precum poporul român, cu tóte duşmăniile, stăpân a rěmas pe pămêntul strămoşesc.

Ele se înalţă la 30 m. d'asupra apelor marĭ, pare că ar vrea sě coprindă într'o ochire cât mai mult din scumpa ţéră, sě arate cât de sus ea a ajuns, pare că vrea sě dică fiă-cărui, gândiţi-vě ce a fost Muntenia, ce a fost Moldova, priviţĭ ce sus este acum Regatul României.

Imense deschiderĭ de 190 m. despart pilele, lăsând trecerei o cale largă, precum largă a fost tot déuna calea ce România a deschis progresului.

Şi pe d'asupra stau aşedate 5.000.000 kilograme de metal, masă enormă, care a trebuit sě fiă ridicată la 30 m. înălţime.

De oţel este coróna pe care România V'a pus'o pe cap, Sire; de oţel este braţul pe care România îl întinde Dobrogei, ca un simbol de vecĭnică unire şi de puternic sprijin.

Ětă podul „Regele Carol I.“

El pórtă numele Vostru, Sire, căcĭ prin nestrěmutata Vóstrě încredere, în folósele ce ţéra va trage din acéstă lucrare, visul Majestăţei Vóstre, de acum un sfert de veac, este adĭ îndeplinit.

Sire,

Spre isvórele Dunărei, strămoşii Voştri au clădit un mândru castel, légănul unei ilustre dinastii; spre gurele Dunărei a-ţĭ clădit un alt falnic monument. Urmaşii Majestăţei Vóstre îl vor privi ca o pildă de fapte marĭ, sěvêrşite sub Domnia Vóstră; ér generaţiile viitóre, vědênd cu uimire podul „Regele Carol I“, vor dice:

Carol vitez a fost în timp de luptă, mare şi înţelept Rege în timp de pace.

Er noi toţĭ, Sire, cu inima plină de cea mai nemărginită dragoste, spunem: Sě trăiţĭ Sire! Trăéscă M. S. Regina! Trăéscă Dinastia!

Tisza la Oradea-mare.

Alaltă-erĭ am comunicat în scirile telegrafice, că *Coloman Tisza* vorbind în 29 c. în calitatea sa de deputat dietal alegětorilor sěi din Oradea-mare, între altele a atins şi *cestiunea naţionalităţilor*. Fostul ministru-preşedinte al Ungariei, care, putem dice, a fost creatorul şovinismului modern maghiar şi al intoleranţei faţă cu naţionalităţile, dise în vorbirea sa, privitor la naţionalităţĭ, urmětórele:

Voi vorbi, ca de altă-dată, aşa şi acum despre *cestiunea naţionalităţilor*. (Sě audim, sě audim!) Şi de altă dată mi-am desvoltat părerea şi am dis, că statul, guvernul şi societatea de-o potrivă au datorinţa *de a procede în mod echitabil şi prevenitor* faţă cu fiă-care cetăţén de limbă nemaghiară; şi au datorinţa de-a respecta drepturile legale. Acésta o dic eu şi astădĭ, şi probabil, că întêmplările din urmă ne lasă sě sperăm, — dic „probabil“ — că incidentele recente vor fi în direcţiunea acésta cu bun efect, nu asupra nóstră, seminţia ungară, ci asupra celor-l'alţĭ. Décă va urma faptul acesta, atuncĭ noi din parte-ne nu vom pregeta, sě lucrăm, ca *sě dispară orĭ ce neînţelegere şi amărăciune.*

Insě precum de-o parte e de lipsă acésta probă, de altă parte este fórte necesar, absolut necesar, ca noi întot-déuna, în fiă-care minut, sě fim gata, ca statul ungar *sě procédă cu cea mai mare rigorositate* faţă cu aceia, carĭ lucră şi agită contra esistenţei, bunăstărei şi constituţiei acestui stat. (Aplause frenetice şi strigăte sgomotóse de „éljen“).

Prin aceste două mijlóce, şi adecă, de-o parte prin respectarea legilor şi prevenirea faţă cu alţii, de altă-parte prin validitarea voinţei tarĭ şi a potestăţei faţă cu aceia, asupra cărora n'are nicĭ un efect prevenirea; prin aceste două mijlóce, dic, amintita cestiune, şi décă nu va dispare, totu-şĭ va deveni mai puţin periculósă, — décă peste tot a fost vr'odată periculósă, ceea-ce eu nu am recunoscut nicĭ odată. (Aşa este!)

Şi acum sě mĭ permiteţĭ, domnilor, sě-mĭ ridic păharul şi sě doresc, ca — după cum numai de curênd o accentuase acésta *cel dintâiu Maghiar* — fiă-care fiu al patriei, fără deosebire de ném şi de confesiune, în asemenea mod, şi cu asemenea însufleţire, sě fiă âmplut de fidelitate către regele, („éljen“-urĭ însufleţite), de respect faţă cu legile (Vii aprobărĭ), şi de dragoste înflăcărată *către patria ungară, către poporul maghiar.* („Eljen“-rĭ nesfêrşite).

Din exposeul ministrului de finanţe.

Cheltuelĭ cu matriculele. La motivarea budgetului pentru anul 1896, ministrul ungurese de finanţe arată, că suma de 44.100 fl., ce se proiectase anul trecut în principiu pentru salarisarea inspectorilor matricularĭ, nu este suficientă, deóre-ce pentru a puté esercia un control strict asupra conducětorilor matricularĭ, trebue sě se înfiinţeze încă *cincĭ* posturĭ de inspectorĭ matricularĭ, pentru a căror salarisare s'a preliminat în budget *un plus de 3136 fl.*, deşi pentru doi din aceştia, fiind-că vor fi numiţĭ numai la 1 Iulie 1896, salarul e preliminat numai pe o jumětate de an.

Nicĭ suma de 527.100 fl., ce se destinase în principiu pentru salarisarea conducětorilor de matricule, nu i-a fost de ajuns ministrului, căcĭ la acéstă rubrică s'au preliminat în budget 740.000 fl., va sě dică *cu 212.900 fl. mai mult, decât era prevědut.*

Va sě dică se adeveresce şi aicĭ proverbul, că socotéla de-acasă nu se potrivesce cu cea din têrg. Până era vorba numai de proiect, cheltuelile cu introducerea matriculelor de stat erau presentate mai micĭ; acum însě, când e sě se pună legea în praxă, cheltuelile sunt mai marĭ, ba vor fi cu timpul încă odată aşa de marĭ, căcĭ e mare numěrul „patrioţilor“, carĭ vor sě se căpătuéscă.

*

Cheltuelile serbărilor şi monumentelor pentru mileniu. Intre celtuelile transitorie ale presidiului ministerial pe anul 1896 sunt prevědute şi următórele sume: Pentru statua S-lui Ştefan 30,000 fl.; pentru monumentele, ce sunt a-se ridica în cele 7 puncte ale ţěrei, 148,000 fl.; pentru serbările milenare 50,000 fl.

In motivare se arată, că pentru statua S-lui Ştefan s'au proiectat 200,000 fl., ce se vor plăti în cincĭ rate anuale, mai luându-se în ajutor şi o colectă, ce s'a făcut pentru acest scop.

Pentru cele şepte monumente, dintre carĭ, cum scim, unul e proiectat a se ridica pe „Têmpa“ la Braşov, e preliminată în budgetul anului viitor suma de 148,000 fl. în scopul de a-se puté ridica şi desvăli acaste monumente negreşit în anul viitor. Cât vor costa cu totul aceste monumente

---

avea chiămarea, sě cânte viéţa necăsětorită ca ceva nenatural, şi sě provóce pe óspeţĭ, ca cât mai curênd sě se scape de ea.

Legea papiană, precum şi alte legĭ de natura acésta, îndreptate în contra burlacilor, s'au cassat pe timpul împěratului *Constantin*, însě mai târdiu éráşĭ au eşit la ivélă.

In *Germania*, in multe ţinuturĭ au avut asemenĭ dispoziţiunĭ legislatorice valóre până prin secolul al 18-lea. In *Braunschweig* s'au cassat mai întâiu, la 1730, şi după aceea au urmat acest esemplu şi celelalte state germane. Locotenentele-colonel *Thelen*, care a murit la a. 1782 în Münster, a fost póte cel din urmă burlac, ale cărui averĭ s'au confiscat, pentru-că nu s'a căsětorit. De atuncĭ încóce nu s'au mai făcut confiscărĭ, deóre-ce juriştii au recunoscut ilegalitatea unei astfel de procederĭ şi afară de aceea se făceau nenuměrate proteste, între carĭ şi unele comice. Astfel moştenitorii unui burlac avut, care murise în München, protestară în potriva confiscărei pe motivul, că decedatul îşĭ děduse tótă silinţa de-a căpăta o femeiă, primì însě pretutindenĭ numai „corfe“, şi astfel fiind în tot locul refusat, nu din vina lui rěmase osândit sě traéscă necăsětorit.

Protestul acesta li-se păru juriştilor înt'atâta de însemnat, încât imediat se iscă céartă asupra cestiunei, că óre câte corfe ar trebui sě capete candidatul de însurătóre, pentru-ca sě pótă fi liber de învinuirea, că el uresce şi despreţuesce viéţa căsětorită. Durere însě, acéstă cestiune şi până astădĭ încă este neresolvată, décă nu cumva dór s'ar afla îndemnaţĭ ómenii a lua ca normativ testamentul unui neguţător din Hamburg, care testase 12,000 de mărcĭ unei dame, care la timpul sěu îl respinse, şi astfel îl disgustă de-a mai umbla sě se însóre. După esemplul amintitului neguţător decĭ o singură respingere ar fi o justificare suficientă pentru aceea, că cineva a rěmas burlac. Insě cu tóte acestea, după cum mai ales afirmă damele, bărbatul burlac nu se póte justifica înaintea lumei numai cu o respingere. O corfă nu numěră nimic, şi fiă-care burlac sě peţéscă atâta, până ce-şĭ află femeiă potrivită. Décă el însě n'o face acésta, atuncĭ, după părerea *Englesului*, e un monstru, pe care statul are datorinţa sě-l împingă cu puterea în braţele unei soţii.

(Va urma).

încă nu se scie. Tot aşa stă lucrul şi cu cele 50,000 fl. votate pentru serbări, carī încă sunt numai provisorie.

Anglia şi tripla alianţă.

Corespondentul din Londra al diarului „N. Fr. P.“ a avut prilej sĕ vorbéscă cu un distins politician engles, care se pretinde a fi bine întrodus în secretele politicei lui Salisbury. In decursul conversaţiunei a venit vorba şi la aceea, că adecă Anglia ce posiţiă ia faţă de tripla alianţă?

Bărbatul de stat engles a declarat la acestea, că alianţele Angliei nu ar puté fi obiectul discuţiunei în parlamentul din Londra, pentru-că acest lucru ar alarma spiritele atât în Elysée cât şi în Kreml; dér acest lucru nu ar pute fi aprobat nicī din punct de vedere internaţional. De altcum cestiunea alianţei nu se póte aduce înaintea parlamentul, de-óre-ce nu se póte face obiect al discuţiei publice nicī din acel punct de vedere, pentru-că s'ar putea întêmpla, ca cestiunea alipirei de tripla alianţă sĕ nu întrunéscă eventuala majoritate.

— D-vóstrĕ aşadérā presupuneţī şi astfel de eventualitate? — întrebă corespondentul.

— Nu scrutez lucrul acesta, — fŭ rĕspunsul — cu tóte că în parlamentul engles sunt mulţī, de bună sémă, carī sunt cu trup cu suflet pe partea triplei alianţe, dér cu tóte acestea se abstin dela orī-ce alianţă cu triplica.

— Şi ce ţinută ar avea Anglia în casul unui rĕsboiu europén?

— La nicī un cas nu ar sta în neactivitate. Guvernul ar păşi de bună sémă înaintea parlamentului cu proectul ca sĕ se apróbe participarea Angliei la rĕsboiu şi încă pe partea triplei alianţe. Majoritatea parlamentului s'ar declara nesmintit pentru participare şi pentru alipirea de tripla alianţă.

— Cum se póte aduce în consonanţă cu afirmările D-vóstre faptul acela, că cu ocasiunea visitei din urmă a Impĕratului german Wilhelm în Anglia, între pressa englesă şi cea germană decurgea o schimbare de idei în ton duşmănos?

— Pentru acea voce necuviinciósă folosită de un diar mare engles, dór nu se va face responsabilă tótă pressa englesă. Scriitorul acelui articlu din Standard nicī decum nu a fost inspirat din partea guvernului. Nicī despre guvernul imperiului german nu se póte presupune, că ar fi aprobat acele expectorărī publicistice contra Angliei, apărute în Berlin şi în Hamburg, din carī s'a vĕdut, că vorbesce un filistru continental, care se mai uită la engles, chiar şi adī, ca la un comerciant. Inţelepciunea de acest soiu se póte afla numai în farsele germane vechī, carī au dispărut deja chiar şi de pe bina germană.

— Şi acest rĕsboiu de pressă se fiă stricat ceva înţelegerei dintre Anglia şi Germania?

— Nicī odată nu folosesce bunei înţelegerī a două state faptul, că pressa agită reciproc guvernele. Lucru firesc, că ar fi mai bine când atât în pressa englesă cât şi în cea francesă ar fi cultivată bună înţelegerea în mĕsura, în care, trebue sĕ recunóscem, o cultivă destul de bine pressa italiană.

— Se vorbesce pretutindenea de un pact încheiat între Italia şi Anglia.

Ce-i adevĕrat din tóte acestea?

— Atâta e sigur, că ajungerea la guvern a lordului *Salisbury* a potenţiat numai raporturile şi de altfel amicale între Londra şi Roma. Aduce-ţi-vĕ numai aminte de primirea cea splendidă a corpului de armată italian la Plymouth şi de împrejurarea, că ambasadorul engles la Roma a fost unicul diplomat, care cu ocasiunea iubileului de douĕ-decī şi cincī de anī al deschiderei Porţii Pia, a arborat pe palatul sĕu stindardul, în onórea unităţii italiene. Mai aduce-ţi-vĕ apoi aminte şi de faptul, că cu ocasiunea iubileului roman pressa englesă a scris în tonul acela cald, obicīnuit numai cu anī înainte de acésta, pe când era Palmerston, representantul Italiei în consiliul europén.

— Anglia şi Italia se par aliate mai mult în Abisinia, pe teren african, decât în Europa?

— Nu mĕ îndoesc, că în casul unui rĕsboiu europén Anglia şi-ar impune misiunea de a apĕra cu flota sa Italia în contra Franciei.

— Acest raport amical faţă de Italia este aşa-dérā o dovadă a păşirei Angliei în tripla alianţă, păşirea ce o va face numai în cas de rĕsboiu?

— La acest raport amical, — adause bărbatul de stat — se va adauge nu peste mult şi raportul de alianţă cu Germania. Acestuia i-ar urma un pact încheiat cu Austro-Ungaria, cu privire la cestiunea balcanică, şi acest pact deja şi esistă.

Anglia vré sĕ arate cele mai intime simpatii faţă de fiă-care stat din tripla alianţă, dér declararea solidarităţii cu alianţa triplă este reservată parlamentului, care se va face la cas de rĕsboiu. In Anglia este lăţită tare credinţa, că în casul unei conflagraţiunī europene, ar fi în interesul ei se mérgă mână în mână cu tripla alianţă.

SCIRILE DILEI.

20 Septemvre.

Comunitatea de avere dela Caransebeş şi-a ţinut adunarea generală de tómnă în 24 Sept. n., fiind de faţă aprópe toţī representanţii comunităţii, cum şi fişpanul Iakabffy ca comisar guvernial. S'a votat proiectul de buget al Comunităţii pentru an. 1896 cu 94,266 fl. cheltuelī şi 125,427 fl. venite (nefiind socotite aicī şi lemnele de foc în preţ de 30—40 mii fl., ce se dau grăniţerilor gratuit); ér al fondului caselor cu 1078 fl. spese şi 2590 fl. venite. In urma unui conclus de mai 'nainte, prin care Comunitatea s'a obligat a susţiné în fiă-care an câte 10 elevī la şcólă de agricultură din Logoj, pentru carī plătesce 1500 fl. la an, — comitetul a escris concurs pentru ocuparea acelor locurī. Cererea mai multor locuitorī din comunele Lindenfeld, Wolfsbery, Weidenthal şi Sodova vechiă, de-a li-se da 6000 jugĕre de pădure ca sĕ formeze o coloniă, a fost primită cu modificarea, ca sĕ li-se dea numai 1000 jugĕre, pentru carī Comunitatea va avé sĕ fiă despăgubită, primind în schimb alte pădurī dela erar.

—o—

Incă un ţĕran român condamnat. Ţĕranul român *Savu Oprişor al lui Ioan* din Ocna-Sibiiului a fost condamnat Vinerea trecută, 27 Sept. n. din partea Tribunalului din Alba-Julia la 21 dile temniţă ordinară, pentru-că la reîntórcerea dela procesul memorandului a întêmpinat pe condamnaţī cu un strigăt de „Sĕ trăéscă“. Vom reveni.

—o—

Monarchul şi mileniul. După cum anunţă diarele din Budapesta, monarhcul nostru, cu ocasiunea mileniului, va petrece în Budapesta dela finea lunei Mai pănă la începutul lui August 1896, şi în decursul acestui timp va deschide în persónă şedinţele festive comune ale ambelor camere. In noul palat al parlamentului se va espune vederei publice câte-va dile coróna sântului Ştefan. Apoi monarchul va deschide în persónă şi esposiţia şi va asista la trecerea conductului festiv. Dela Budapesta va călĕtori Majestatea Sa la Theben (Devény) pentru de-a asista la desvĕlirea monumentului milenar ridicat acolo. Din Theben va călĕtori la Semlin, unde se vor arangia festivităţī la locul unde a murit Ioan Hunyadi. In 21 Septemvre 1896 monarchul va fi de faţă la desvĕlirea monumentului Mariei Teresiă în Pojun.

—o—

P. S. S. episcopul Popea a plecat Dumineca la Băile-Erculane pentru rastaurarea sănĕtăţii.

—o—

Descoperirī de anticităţī. Lângă Mănăşturul Cluşiului se află pe un delşor situat la ţermurul Someşului mic o bisericuţă vechiă, pe a cărei frontispiţiu se află o tablă vechiă de piétră. Din tablă se pote ceti, că acésta capelă e singura reminiscenţă rĕmasă din mănăstirea benedictină, ce s'a ridicat acolo pe timpul regelui Bela al IV. Episcopul catolic din Alba Iulia, Lönhardt, ordonă de curênd sĕ se facă desgropărī în jurul bisericuţei, şi ast-fel până acum se descoperiră naia, zidurile, turnurile şi cripta mănăstirei benedictine de odinióră, precum şi zidurile, ce o încunjóră.

—o—

„Armoniă între Românī şi Maghiarī“. Sub titlul acesta „Pest. Ll.“ de erī publică următórea scire, ce-i vine din Lugoş: „In Caransebeş s'a ţinut la 28 c. adunarea generală iubilară a reuniunei învĕţătorilor românī greco-orientalī. Din incidentul acesta se adunară toţī învĕţătorii dieceselor Caransebeşului şi Aradului, şi asemenea luară parte la sĕrbarea Românilor şi o mulţime de Maghiarī. Se desvĕli monumentul fostului director preparandial, Constantin Diaconovicī-Loga, şi cu acéstă ocasiune episcopul *Nicolae Popea* ţinù vorbirea festivă. Séra se întruniră óspeţii la un banchet festiv, la care *episcopul ţinù un toast în sănĕtatea regelui şi a guvernului.*“

—o—

Trecerea poliţiei în mânile statului. Diarul „Rendöri Lapok“ aduce scirea, că serviciul poliţienesc va trece cu totul în administraţiunea statului. Proiectul privitor la acésta s'a făcut deja pe timpul lui Hieronymi, şi acum s'a mai modificat din partea actualului ministru de interne şi va fi aşternut în anul viitor camerei. Mai întâiu vor fi luate în considerare municipiile provĕdute cu jurisdicţiune, şi directoratele poliţienescī vor fi organisate chiar ca şi comandele districtuale ale gendarmeriei. Intre poliţiă şi gendarmeriă va esista un contact regulat. Centrala va fi în Budapesta.

—o—

Cu inspecţionarea şcólelor medii confesionale din Ungaria şi Ardél sunt încredinţaţī pentru anul şcolastic 1895/6 următorii: Dr. Bela Erödi, Dr. Otto Homann, Ludovic Spitko, Dr. Anton Nemet, Iuliu Békéssi, Cornel Nátafalussy, Eduard Szieher, Alexiu Kuncz, Iosif Elischer, Francisc Dunay, Emeric Pirchala şi Dr. Oscar Asboth.

Mulţămită publică.

Vĕ rog, Stim. D-le Redactor, sĕ-mī permiteţī a esprima sincerile mele mulţămite în mult preţuitul D-vóstrĕ diar următorilor D-nī, carī au contribuit prin concursul D-lor la susţinerea mea în Braşov dela 1 Octomvre 1894 pănă la 1 Oct. 1895:

Ilustrele D-ne Aglaia Cosoviciu (Cernăuţī), Elena Mocanu (din Braşov) Florica Costică Marinescu (din Ploescī) Andrei Carage paroch, Michail Dracinschi protopop şi director seminarial; Gheorghe de Reus Mârza archipresviter şi consilier consist., Dr. Al. Baron Hurmuzachi, Dr. Georghe (Eusebie) Popovicī (Cernăuţī), Emanuil Ciuntuleac archimandrit (Suceava), Leon Ferlievicī paroch Camenca (Bucovina). Deosebite mulţămirī trebue sĕ aduc D-lor Andreiu Carage, Michail Dracinschi şi Emanoil Ciuntuleac, carī m'au povĕţuit şi m'au ajutat atât materialicesce, cât şi moralicesce, ca sĕ mĕ pot susţinea la studiu în decursul anului acestuia. Resplătéscă-le D-deu cu bine!

Braşov, 2 Oct. n. 1895.

Vasile L Lăzăreanu,
lector şi stud.

Sciri telegrafice.

Viena, 2 Octomvre. *Fóia oficială publică* **numirea ministeriului Badeni.**

Kielmansegg fu decorat cu marea cruce a ordinului Leopold.

DIVERSE.

Jertfele resboiului Dr. Lagneau membru al Academiei francese, voind a arăta jertfele în ómenī, pretinse de resbele, ne dă o statistică a Franciei pe suta din urmă de anī, în care statistică sunt espuşī cu numĕrul ostaşii căduţī, dela revoluţiunea francesă în cóce: La erumperea revoluţiunei, Francia dispunea de o armată de 120.000 de ómenī. In intervalul dela 1791—1800 Francia a perdut în rĕsbóiele din Belgia, la Sambre, Maas, lângă Rin, în Pyrenei, Alpī, Vendée, Lombardia şi în Egipt 2.800,000 ómenī. In anul al IX al Republicei, fiind numĕraţī ostaşii, s'au aflat din aprópe 3 milióne numai 677.598. Acestea rĕsbóie au costat pe Francia aşa-dérā 2.122,402 ómenī. Dela 1801—1815 (Waterloo) întregirea regimentelor a înghiţit 315,598 ómenī. Cel ce întra atuncī în óste, nicī nu mai eşia. Luptele dela Austerlitz, Jena, Auerstädt, Wagram, Smolensc, Moscva, Berezina, Drezda, Lipsca, Paris, Toulon, şi în urmă cea dela Waterloo au mistuit vieţile aprópe la două sute mii Francesī. Epoca domniei lui Ludovic Filip precum şi cea următóre a republicei a II au fost relative liniscite, cu tóte că şi atuncī s'au purtat rĕsbóie, şi aşa numitele espediţiune grécă şi algeriană, precum şi ocuparea Antwerpiei şi-au pretins partea lor în sânge. Armata numĕra pe timpul acesta 215.000 de ómenī, ér mortalitatea era de 22 la miă. Pe timpul espediţiunilor africane au căḑut mai mulţī ostaşī nu de glonţul inimicului, ci de diferite morburī şi climă nesănĕtósă. Rĕsboiul crimeic a înghiţit din 309.268 ómenī 95.615. Din armata de 500.000, care a trecut Alpii în Italia au perit 18.675, Rĕsboiul din China a pretins din 8000 de ómenī 950, ér mortalitatea ostaşilor staţionaţī în Cochinchina în decursul la 19 anī a fost 48 la miă.

Literatură.

Doine şi strigăturī din Ardeal, date a ivélă de *Dr. Ion Urban Jarnik* şi *Andreiu Bârseanu.* Acesta este titlul uneia dintre cele mai bogate şi mai bune colecţiunī de poesii poporale ardelenescī, Tipografia A. Mureşianu Braşov. Conţine 431 pagine, cu mulţime de doine de dragoste, de dor şi jele, de mustrărī şi blăstĕmurī, doine haiducescī, de-ale cătăniei, apoi strigăturī bĕtrânescī şi colinde. Cartea e însoţită de-o prefaţă de d-l Andreiu Bârseanu, în care se arată, că buna primire, de care s'a bucurat acéstă carte la 1885, când s'a publicat prima ediţiune, a îndemnat pe d-l librar din Braşov, *Nicolae Ciurcu*, sĕ scotă acéstă a doua ediţiune, anume întocmită pentru popor. Costă un esemplar numai 75 cr. De vêndare la libraria editóre *Ciurcu* în Braşov şi la celelalte librării.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Octomvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.80
Renta de coróne ung. 4%	99.30
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.30
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	—.—
Imprum. ung. cu premii	159.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	—.—
Renta de hârtie austr.	100.85
Renta de argint austr.	100.05
Renta de aur austr.	121.45
Losurĭ din 1860	153.—
Acții de ale Băncei austro ungară.	1064.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	488 75
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	405.10
Napoleondorĭ	9.53
Mărcĭ imperiale germane	58.87½
London vista	120.20
Paris vista	47.55
Rente de coróne austr. 4%	101.95
Note italiene	45.45

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Octomvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.51	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.46	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.54	Vênd.	9.57
Galbenĭ	Cump.	5.63	Vênd.	5.67
Ruble rusescĭ	Cump.	128.½	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	10 76	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Covóre pentru podinĭ din lână curată recomanda

2—3 Carl Paul.

Depositul se află în „Hala de mărfurĭ“ din podul bătușilor.

Publicație.

Se face cunoscut, că în ḑiua de **10 Octomvre st. v. a. c. se va ține licitație în Bucurescĭ** (România) **la Ministrul de Resboiŭ**, (Direcția 2-a Cavalerie) pentru furnisarea a **550** (cincĭ sute cincĭ ḑecĭ) **caĭ**, pentru **cavaleria permanentă** și **700** (șépte sute) **caĭ** pentru **călărașĭ** cu schimbul în condițiile caetului de sarcine, care se póte vedé la menționata Direcție.

Ofertele se primesc cel mult până în ḑiua de 9 Octomvre 1895.

Pentru conformitate: **Șeful biroului**

777,3—3 **Căpitan Merișescu.**

Cu ocasiunea introducerei **căsĕtoriei civile** pentru împodobirea localităților oficiale, îmĭ permit a recomanda **d-lor conducĕtorĭ de matricule,**

Portretul Maiestății Sale Regelui,

în diferite mărimĭ, cu prețurĭ avantagióse.

Totodată am onóre a recomanda onor. public **bogatul meu magazin de tablourĭ, oglinḑĭ, mobile de fer și de lemn, vestminte de dame, de bărbațĭ și de copiĭ.**

Vênḑările se fac, — atât în oraș, cât și pe sate, — pe lângă **prețurĭ moderate și serviciu solid, în rate lunare.**

Cu profundă stimă:

ZS. SZÖLLÖSY,

2—3 **Brașov, str. Porțiĭ Nr. 52.**

Marea Descoperire a Veaculuĭ

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac (*fără nicĭ o primejdie*) în contra **Neputințeĭ**. Vindecarea anemicilor, a Sleiților, etc.

INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIEȚEĬ

Administrația ELIXIRULUI GODINEAU la PARIS, 7, r. Saint-Lazare.
BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește ELIXIRUL GODINEAU și la BUCUREȘTI, la Dle ZAMFIRESCU, droghist; la IAȘĬ, la D.D. Frații KONYA, farmaciști.

la **Galațĭ:** STALSKI, farmacist; la **Ploieștĭ:** la D-niĭ J. & T. CHRISTESCU, drugoiștĭ; la **Roman:** la D-nulŭ D. J. WERNER, farmacist; la **Tulcea,** farmacia la „MINERVA.“

Nou Restaurant.

Am onore a aduce la cunoscința onoratului public, că

am luat și deschis

Restaurantul dela „Hotel Bucarest.“

Me voi sili a satisface și aci pe onorații mei mușterii, carĭ m'au onorat cu visitarea și în Restaurațiile ce le-am avut până acum, cu un servițiu prompt și bun.

Pentru **mâncărĭ bune** și gustóse este fórte bine îngrijit.

Se află de vênḑare **BERE de Steinbruch** cu 8 cr. păhărul. **VIN curat** și escelent din pivnițele lui Römer.

Cost cu abonament, în loc, cum și la privațĭ.

Rugându-me pentru visitare cât mai numĕrósă, sunt cu tótă stima, gata spre serviciu:

Mühlbächer,
Restaurateur.

2—3

Orele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMIĬ
FILIALA BRAȘOV

Cec-Conto la poștă Nr. 505.

Birourile: Têrgul botelor nr. 22, etagiul I.

primesce depunerĭ spre fructificare pe lângă 4½% netto, solvindŭ insașĭ darea de interese;

scontéză polițe comerciale cu 5½%;

accórdă imprumuturĭ cambiale și cambial-ipotecarĭ cu 6%;

deschide credite în cont corrent sub cele maĭ avantagióse condițiunĭ;

accórdă împrumuturĭ pe hârtiĭ de valóre, monede, giuvaere și mărfurĭ cu 6%;

cumpĕră și vinde cu prețurile cele maĭ convenabile **monede și hârtiĭ de valóre** indigene și străine, în specialŭ de cele românescĭ;

rĕscumpĕră fără nicĭ o detragere **cupóne, escompteză cupóne** înainte de scadențâ, și

cumpĕră cu celŭ maĭ urcatŭ prețŭ **cupóne dela efecte române;**

efectuéză în modulŭ celŭ maĭ culantŭ **încassărĭ și plățĭ** pe piețele din țéră și streinătate,

esecută în comisiune orĭ-ce **însărcinărĭ de bancă** sub cele maĭ ieftine condițiunĭ;

închiriéză magazine și locurĭ libere de depou, pe teritoriulŭ sĕu **strada Găriĭ Nr. 45,** care, situatŭ nemijlocitŭ lângă gara drumului de ferŭ de statŭ, e legatŭ prin șine proprii cu acésta și investitŭ cu dreptulŭ de vămuire și cântărire oficiósă prin organele drumului de ferŭ de statŭ;

primesce în calitatea sa ca representanță principală a societățiĭ de asigurare EQUITABLE din New-York **oferte pentru asigurărĭ pe viéță** sub condițiunile favorabile, particulare a acesteĭ societățĭ.

Onorabilelorŭ administrațiunĭ de fondurĭ și p. t. D-lorŭ capitaliștĭ le recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albineĭ“

ale cărorŭ cupóne se rĕscumpĕră semestrulŭ fără nicĭ o detragere, și carĭ se află de vênḑare în cursul ḑileĭ a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de coróne. Comparêndŭ cursurile și produsulŭ celorlalte efecte indigene, se póte susținea cu totŭ dreptulŭ, că

Scrisurile fonciare „Albina“ de 5%

suntŭ ađi relativŭ cele mai ieftine și totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a foncierelor „Albina“ e garantată prin valórea celŭ puținŭ întreită a ipotecelorŭ pe basa cărora se emitŭ, prin fondulŭ specialŭ de asigurare a scrisurilorŭ fonciare care e de fl. 200,000 și în fine prin totalitatea orĭ și căreĭ alte averĭ a institutuluĭ.

76—*

Birourile: Têrgul botelor nr. 22, etagiul I.

Orele de cassă dela 8—1.

Chiar' acum au apărut și sĕ pot procura:

PREDICĬ PENTRU DOMINECĬ

de celebrul orator, în Domnul adormitul

IUSTIN POPFIU.

Tomul I.

Acest tom constă din 32 cóle tipariu 8° mare și conține 48 predice pe 39 Dominecĭ.

Prețul unui esemplar cu porto francat e numai 2 fl. 35 cr.

Comandele sunt a se adresa la:

Tipografia „Aurora“ A. Todoran

779.3—3 **Gherla — Szamosujvár.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.